

Sygn. akt **II AKa 180/16**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Mania
Sędziowie:	SA Piotr Brodniak (spr.) SA Stanisław Stankiewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Aneta Maziarek

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Szczecinie Janiny Rzepińskiej

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2016 r. sprawy

S. M.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 7 września 2016 r., sygn. akt III K 13/16

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. P. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu i 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Stanisław Stankiewicz Andrzej Mania Piotr Brodniak

Sygn. akt II AKa 180/16

UZASADNIENIE

S. M. został prawomocnie skazany:

1. wyrokiem Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 07 grudnia 2004 r., sygn. akt XIV K 3137/04, za przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zb. z art. 279 § 1 kk, popełnione w nocy z 29 na 30 lipca 2004 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby, której wykonanie zarządzono oraz karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych po 10 złotych każda; skazany wykonał w całości karę grzywny i karę pozbawienia wolności;

2. wyrokiem Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 02 października 2007 r., sygn. akt V K 394/07, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 13 marca 2008 r., sygn. akt IV Ka 2050/07 za:

a. przestępstwo z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełnione w dniu 07 stycznia 2007 r., na karę 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

b. przestępstwo z art. 284 § 1 kk, popełnione w dniu 07 stycznia 2007 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

c. przestępstwo z art. 278 § 1 kk, popełnione w dniu 23 grudnia 2006 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

d. przestępstwo z art. 286 § 2 kk w zw. z art. 286 § 1 kk, popełnione w dniu 07 stycznia 2007 r., karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

oraz na karę łączną 3 lat pozbawienia wolności, którą skazany wykonał w całości;

3. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 18 maja 2011 r., sygn. akt IV K 174/11, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 14 września 2011 r., sygn. akt IV Ka 861/11, na karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, którą skazany wykonał w całości; wyrokiem tym połączono kary orzeczone wobec skazanego wyrokami:

a. Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 30 września 2008 r., sygn. akt IV K 1216/08 za przestępstwo z art. 288 § 1 kk w zb. z art. 12 kk, popełnione w dniu 30 marca 2008 r. w wymiarze 11 miesięcy ograniczenia wolności polegającego na obowiązku wykonywania nieodpłatnej i kontrolowanej pracy na cele społeczne w rozmiarze 40 godzin miesięcznie;

b. Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 18 października 2010 r., sygn. akt IV K 262/09, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 02 lutego 2011 r., sygn. akt IV Ka 1361/10 za przestępstwo z art. 224 § 2 kk, popełnione w dniu 24 lipca 2008 r. w wymiarze 1 roku pozbawienia wolności;

4. wyrokiem sądu zagranicznego - A. (Niemcy) z dnia 15 listopada 2013 r., sygn. akt 458 Js 44224/13 12 Ds. 149/13 za przestępstwo z StGB § 242, na karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych po 15 euro każda;

5. wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 12 czerwca 2015 r., sygn. akt III K 60/15, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 15 października 2015 r., sygn. akt II AKa 164/15, na karę łączną 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności; wyrokiem tym połączono kary orzeczone wobec skazanego wyrokami:

a. Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 22 sierpnia 2013 r., sygn. akt IV K 599/13, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 23 grudnia 2013 r., sygn. akt IV Ka 1554/13, za przestępstwo z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione w dniu 13 marca 2013 r., w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

b. Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 18 września 2014 r., sygn. akt IV K 1520/13 za:

- przestępstwo z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w nocy z 14 na 15 czerwca 2013 r., w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

- przestępstwo z art. 279 § 1 kk w zb. z art. 276 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełnione w nocy z 11 na 12 czerwca 2013 r., w wymiarze 1 roku pozbawienia wolności;

oraz karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

6. wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 17 października 2014 r., sygn. akt III K 182/14, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 26 lutego 2015 r., sygn. akt II AKa 275/14 za przestępstwo z

art. 158 § 1 kk w zb. z art. 280 § 2 kk w zb. z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 22 lutego 2014 r., na karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawiania wolności, którą skazany odbywa od dnia 12 marca 2015 r.,

7. wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 14 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV K 1519/13, utrzymanym w mocy wyrokiem Sadu Okręgowego w Szczecinie z dnia 24 listopada 2015 r., sygn. akt IV Ka 954/15, za przestępstwo z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 06 września 2013 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,

8. wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 05 stycznia 2016 r., sygn. akt VII K 658/14 za przestępstwo z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 05 marca 2013 r., na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 7 września 2016 r., wydanym w sprawie III K 13/16, na podstawie art. 85 § 1 i 2 kk i art. 86 § 1 kk, połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach 5 - 8 i wymierzył S. M. karę łączną 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W pozostałym zakresie wyroki opisane w punktach 5 - 8 pozostawił do odrębnego wykonania.

Na podstawie art. 572 kpk, Sąd Okręgowy umorzył postępowanie co do objęcia wyrokiem łącznym kar opisanych w punktach 1 - 4.

Na podstawie art. 577 kpk, na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, Sąd Okręgowy zaliczył skazanemu okres faktycznego pozbawienia wolności w sprawach objętych wyrokiem łącznym od 13 marca 2013 r. do 11 czerwca 2013 r., od 17 czerwca 2013 r. do 18 czerwca 2013 r. oraz od 3 marca 2014 r.

Nadto, Sąd Okręgowy rozstrzygnął o wynagrodzeniu z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu, a także o kosztach sądowych.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca S. M. i zarzucił mu rażącą niewspółmierność kary polegającą na wymierzeniu skazanemu kary łącznej 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności zamiast kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności w wymiarze 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a zatem oparł na zasadzie asperacji - w sytuacji, gdy odnośnie osoby skazanego występuje wyraźna, pozytywna prognoza kryminologiczna, skazany prezentuje krytycyzm wobec popełnianych przez siebie przestępstw i swego dotychczasowego trybu życia, a właściwy zakład karny wydał co do zasady korzystną dla skazanego opinię osobo - poznawczą, co uzasadniało oparcie się w większym stopniu na zasadzie absorpcji.

Formułując ten zarzut, obrońca S. M. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę punktu I jego części dyspozytywnej poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej, obejmującej wskazane przez Sąd Okręgowy wyroki, w wymiarze 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności - to jest na zasadzie pełnej absorpcji, ewentualnie, o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna.

Dokonując takiej jej oceny, na wstępie wypada przypomnieć, że w sprawie VII K 658/14 Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie S. M. został prawomocnie skazany wyrokiem z dnia 5 stycznia 2016 r., a więc orzeczeniem zapadłym po 1 lipca 2015 r., który to dzień jest dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396), nowelizującej przepisy Rozdziału IX kodeksu karnego dotyczące zasad łączenia kar. W tej sytuacji, odwołując się do treści art. 19 ust. 1 cytowanej ustawy, a także uwzględniając to, że przepisy sprzed nowelizacji nie są względniejsze dla skazanego, Sąd Okręgowy prawidłowo skonstatował, że na gruncie rozpoznawanej sprawy mają zastosowanie te, które obowiązują obecnie. Natomiast mając w polu widzenia określone w tych przepisach, a konkretnie w art. 85 § 1, 2, 3 i 4 kk, zasady łączenia

kar, Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił, że łączeniu podlegają kary pozbawienia wolności orzeczone wobec S. M. wyrokami Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 12 czerwca 2015 r., sygn. akt III K 60/15, Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 17 października 2014 r., sygn. akt III K 182/14, Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 14 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV K 1519/13 i Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 5 stycznia 2016 r., sygn. akt VII K 658/14. Z opinii o skazanym (k.103) wynika bowiem, że kary pozbawienia wolności ukształtowane w wymienionych wyrokach są tymi, które podlegają wykonaniu, a co za tym idzie, zgodnie z treścią art. 85 § 2 kk, to właśnie one stanowią podstawę orzeczenia jednej kary łącznej. Natomiast oceniając jej wymiar i tym samym odnosząc się do zarzutu oraz twierdzeń sformułowanych w apelacji, w pierwszej kolejności należy zauważyć, że przepis art. 85a kk stanowi, iż orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Realizacja tej powinności, w praktyce oznacza więc, że przy ustalaniu wysokości kary łącznej sąd musi mieć na uwadze, zarówno warunki i właściwości osobiste skazanego, jak i rodzaj oraz ilość popełnionych przez niego przestępstw. Jest bowiem oczywistym, że to właśnie na podstawie tych uwarunkowań możliwe jest udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy konkretnie orzeczona kara łączna spełni te cele, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie. Odnosząc zaś tę uwagę do realiów analizowanej sprawy, rzecz jasna nie sposób nie zauważyć, że skazany zachowuje się w jednostce penitencjarnej poprawnie. Czyniąc to spostrzeżenie należy jednak zaakcentować to, na co zwrócił uwagę Sąd Okręgowy, a mianowicie, że S. M. przynależy do podkultury przestępczej, a ponadto, że zadania wynikające z systemu programowanego oddziaływania, w ramach to którego odbywa karę, realizuje jedynie wybiórczo. Dla dopełnienia charakterystyki warunków i właściwości osobistych skazanego należy również przypomnieć i w konsekwencji powtórzyć za Sądem pierwszej instancji, że wymieniony był w przeszłości dziewięciokrotnie karany w Polsce i raz w Niemczech. Obok tych okoliczności trzeba także uwzględnić te, które, stricte, związane są z czynami przypisanymi skazanemu w wyżej wymienionych wyrokach. A zatem, wymagającym podkreślenia jest to, że kara łączna określona w zaskarżonym orzeczeniu obejmuje kary wymierzone skazanemu za popełnienie sześciu przestępstw, z których tylko cztery godziły w jednorodziejowe dobro chronione prawem jakim jest mienie, natomiast dwa, w ogóle nie pozostają w jakiegokolwiek łączności przedmiotowej. Aby nie być gołosłownym należy zaś przypomnieć, że w sprawie IV K599/13 Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie, S. M. został skazany za czyn stypizowany w art. 62 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a w sprawie III K 182/14 Sądu Okręgowego w Szczecinie za przestępstwo dokonane z użyciem przemocy.

W obliczu zaprezentowanych uwarunkowań, które de facto, znajdują również odzwierciedlenie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, stwierdzić więc należy, że orzeczona wobec S. M. kara łączna pozbawienia wolności absolutnie nie razi niewspółmierną surowością. Przeciwnie, w sytuacji gdy określenie wysokości tej kary mogło nastąpić w granicach od 4 lat i 6 miesięcy do 8 lat i 9 miesięcy, ukształtowanie jej na poziomie 6 lat i 6 miesięcy, po pierwsze, jest wyrazem tego, że Sąd meriti uwzględnił wszystkie wyżej wymienione okoliczności, i po wtóre, gwarantuje, że kara ta spełni swe cele, tak w zakresie społecznego, jak i indywidualnego oddziaływania. Innymi więc słowy, brak jest podstaw do uwzględnienia zarzutu sformułowanego w apelacji, a skoro tak, to Sąd odwoławczy, kierując się treścią art. 437 § 1 pkp, utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

O wynagrodzeniu z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym, Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2015.1801).

Zważywszy na długoterminowy charakter kary orzeczonej wobec S. M., Sąd Apelacyjny zwolnił go z obowiązku ponoszenia wydatków związanych z postępowaniem odwoławczym. Rozstrzygnięcie w tej materii zapadło w oparciu o przepis art. 624 § 1 pkp i art. 634 pkp.

Piotr Brodniak Andrzej Mania Stanisław Stankiewicz